

כאשר ריחות אייר בפתח

מקאמה מאת איזי מן

למפגש כל העוסקים בהנצחה וביזכרון ביום הזיכרון וביום העצמאות תשס"ג

לטרון, 22 ביוני 2003

הזיכרון חי בלבנו תמיד – לא רק כאשר מתקרבת הצפירה ומדליקים את הנר והאבוקה • ולא רק אז, כי כל חייל שאיננו מונצח אצלנו בכל רגע ובכל דקה • הזיכרון, יאמרו המשפחות, הולך אתנו לכל מקום... נמצא תמיד בלב... אף פעם לא הולך לישון... • אבל כאשר דגלי העצמאות מתנופפים ברוח, הוא שוב עולה למקום הראשון • ושוב, פותחים את המחסן... מנקים את השבילים... מרעננים את הפרחים... פותחים את השערים... • ושוב, כן שוב, נותנים את הכבוד ומצדיעים לאלה שבשורות ובטורים • מכינים את הבול... מטביעים את המדליה... מכינים את הטקס... והתזמורת משננת את התווים... • וברגע אחד, כאשר הדגל והפרח על הקבר – פתאום כל העוסקים בכאב הזה כל-כך קרובים • הרי בעיסוק הזה, שנע כל הזמן בין הדמעות ומוֹדעות האבל והמסע החוזר אל בית-הקברות • ואחר-כך באלף פרטים קטנים שבין השאירים וההנצחה לבין אותיות העופרת והנרות • בעיסוק הזה, שכל-כך דורש את הלב והחוסן והאהבה והדאגה לכל פרט • נדמה שכל אחד עוסק בשלו, וכולם – במגע הנורא עם המוות – נמצאים יחד, אבל לבד • אבל בימים שכאלה, כאשר ריחות אייר בפתח והשמש מבצבצת בין ענפי הברוש והאורן • כולנו יחד כדי לעמוד דום ולהוריד את הדגל לחצי התורן • וכולנו יחד כדי לתת לנופלים עוד כבוד אחד, ועוד כבוד אחד אחרון • וכולנו יחד כדי שבימים האלה שוב ננציה – להם ולמשפחות – את הזיכרון • וכולנו יחד חולייה אחת בשרשרת ההיסטורית שמחברת בין השואה לתקומה • וכולנו יד שמְחברת בין הכאב והגעגועים והפצעים שלא הגלידו מתוך המלחמה • לבין הפרחים הרעננים של המבט אל העתיד וציפורי הנחמה • וכולנו – כל אחד בחלקת האלוהים הקטנה שלו... כל אחד בשליחות ובמצווה... • כולנו, בימים האלה, מאירים את האפלה ומשיבים למשפחת השכול יד של אהבה ••

ולרגע – לו רק לרגע אחד – יכול היה כל חלל להביט מעבר לאבן הכבדה ולארון • הוא היה רואה

אותנו שם. אותנו, שאף פעם לא ניתן לשכוח את הזיכרון ••